

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 931. Quid Episcopus possit circa locorum religioforum visitationem, exigendasque rationes ab eorum administratoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

est; hujusmodi enim unio fieri censetur salvo jure, seu sine præjudicio Episcopi, in cujus diœcesi sita sunt; quia Papa uniens vult singulis Episcopis sua jura inuolata seruari. Ita juxta *c. quia monasterium h. t. gl. ibidem v. cujus est.* Barbof. *ibid. n. 1.* Jo-and. Imol. Butr. Anan. Anchar. Hoff. & alii citatis pluribus. Item Vivian in *rationali jur. Pontif. h. t. Pirh. h. t. n. 11.* Wiestn. *n. 7.* His non obstantibus primò, quòd vi talis unionis res omnes, actiones & jura (intellige activa) istius Ecclesiæ vel monasterii uniti acquirantur & incorporantur Ecclesiæ vel monasterio, cui facta est unio, etiam si id non exprimitur: nisi illa vel hoc istarum rerum & unionum sit incapax, ut Barb. *l. c. n. 2.* citans Sanch. in *præcepta Decal. Tom. 1. l. 1. c. 30. n. 6.* Pirh. Wiestn. *LL. cit.* ita ut Prælatus monasterii vel Ecclesiæ principalis, seu cui facta incorporatio jam sit Prælatus monasterii uniti, utpote quòd veluti extinctum censetur, quin & ad hunc spectet constituere vel confirmare Priorem vel Vicarium istius monasterii uniti, calu quo hujus conventui ex consuetudine illorum electio permilla ut Pirh. *l. c. cum Garc. de benef. q. 12. c. 2. n. 50.* adeoque hæc non spectent ad Episcopum Diœcesis, in qua situm monasterium cui facta unio. His inquam non obstantibus responsioni, siue quòd minus monasterium (idem est de Ecclesia alia) unitum non subdatur jurisdictioni Episcopi, in cujus diœcesi situm, isque retineat jura Episcopalia in illud; cum per translationem jurium activorum illius, ipsum monasterium non transferatur è sua diœcesi. Neque obstantibus secundò, quòd Ecclesia vel monasterium uniatum, cui unio facta, sit locus exemptus, cum ejus exemptio se non extendat ad unitas Ecclesias vel monasteria, non exempta; dum etiam in civilibus persona aliàs maximè exempta, si possessiones in territorio alicujus Principis fitas & illius jurisdictioni subjectas acquirat, in rebus & causis illas possessiones concernentibus, hujusmodi principi subsit. Ut Pirh. *num. 13. in fine.* Wiestn. *h. t. n. 8.* cum Laym. *inc. fin. de confirm. vili. n. 6.* Obstat verò, dum monasterium alicui Episcopo subjectum unitum monasterio ordinis exempti, & in huic unito religioso illius ordinis exempti collegialiter sub aliquo superiore immediato degant; tales enim Episcopi, in cujus diœcesi monasterium unitum situm est, jurisdictioni non subjiciuntur Wiestn. *num. 9.* cum Laym. *de Elect. pralat. c. 16. q. 208.*

Quæst. 930. Dum dubitatur in cujus diœcesi Ecclesia sit, cui subjecta, & à quo Episcopo consecranda.

1. Resp. Ad primum: subjecta erit Episcopo, qui antequam ea ædificaretur, in incolas illius loci jura Episcopalia exercuit, vel sacramenta quædam contulit, pro ut sumitur ex *c. 1. h. t. Gl. ibid. v. notat.* Pirh. *h. t. n. 9.* Sic si constat vel probetur, Episcopum in certo loco exercere jurisdictionem episcopalem conferendo Baptisum & Confirmationem, acquisivit possessionem omnium jurium Episcopalia in eodem loco. Pirh. *h. t. n. 10.* siquidem exercendo unum aliquem factum sub generali ratione officii ordinarii, quod gerit, acquirit possessionem universalem jurisdictionis, seu aliorum similibus ad idem officium pertinentium, nisi alius sit in possessione quòd ad alios articulos vel aliorum similibus jurium. Pirh. *l. c. Arg. c. 15. de præscrip. & citatis Innoc. in c. 1. h. t. Jo-and. ibid. num. 4.*

Abb. *num. 3.* secus tamen est, si Episcopus exercuit unum actum jurisdictionis in hospitali; eò quòd plura hospitalia loca religiosa non sint, sed subjecta jurisdictioni seculari, ac proinde Episcopus in tali loco, non plus præscripserit, quam probetur eum possedisse. Locus verò sacer, quia necessariò subesse debet Episcopo, aut alicui prælato Ecclesiastico, præsumptio sit pro eo, qui ibi exercuit aliqua jura Episcopalia, etiam quòd ad alia, nisi probetur alium quòd ad illa fuisse in possessione. Pirh. *l. c. cum Abb. in cit. c. 1. n. 5.*

2. Resp. Ad secundum: Ecclesia sita in confinio duarum Diœcesium consecranda ab Episcopo, ad quem incolæ loci, antiquam ædificaretur aut fundaretur Ecclesia, concurrebant pro suscipiendo Baptismo & Sacramento Confirmationis; cum Diœceses non tam definitur terminis locorum, quam collatione dictorum duorum Sacramentorum. Pirh. *h. t. n. 9.* Barbof. in *c. 1. h. t. n. 1.* citatis pluribus aliis juxta quòd decernitur eodem *c. 1.*

Quæst. 931. Quid Episcopus possit circa locorum religiosorum visitationem, exigendasque rationes ab eorum administratoribus:

1. Resp. Ad primum: præterquam quòd habeat in locis religiosis sibi subjectis & non exemptis jurisdictionem contentiosam & exactionem jurium Episcopalia, de quibus dictum est alibi: potest Episcopus eo loca visitare ac omnia, quæ ad Dei cultum aut animarum salutem seu pauperes sustentandos instituta sunt, cognoscere autoritate Episcopali seu ordinaria, etsi eorum cura & administratio ad laicos pertineant. etsi exempta sint, autoritate Apostolica, item quot annis ab eorum administratoribus, siue hi sint Ecclesiastici, siue laici, exigere rationes, ita etiam, ut si ex consuetudine, privilegio vel constitutione aliqua loci aliis ad id deputatis ratio reddenda esset, cum iis adhibendus ordinarius. his quo ad utrumque non obstante quacunque consuetudine, etiam immemoriali, privilegio aut statuto, pro ut expressis verbis statuit Trid. *sess. 22. de reformat. c. 8. juncto c. 9.* unde etiam, dum Ecclesia esset nullius diœcesis, ejusque Prælatus haberet jurisdictionem quasi Episcopalem, adhuc visitanda ab Episcopo, cujus Cathedralis est illi Ecclesiæ vicinior Delb. de immun. *Eccles. c. 12. du. 1. f. 2. n. 18.* cum Barb. ad *concil. Trid. sess. 7. c. 8. de reformat. n. 3.* Excipiuntur nihilominus ab illa visitatione Episcopali & exactione rationum hospitalia aliaque loca religiosa, etsi erecta etiam de licentia Episcopi, quæ sunt sub Regum immediata protectione, ut ea sine illorum licentia visitari ab Episcopo nequeant, ut statuit Trid. *sess. 22. c. 8.* Item ea, in quarum fundatione cautum, & non subsint Episcopo. Item Hospitalia aliaque loca religiosa ordinum militarium aliorumque religiosorum, Fagn. ad *c. 4. h. t. n. 47.* & de Ecclesiis regularium Delb. *l. c. n. 19.* cum Barbof. *l. c. n. 15.* referente sic declaratum à S. Cong. Pirh. *h. t. n. 24.* Reiffenst. *n. 6.* prout hæc habentur vel manifeste colliguntur ex *Clem. 2. §. permissa. h. t.* & Trid. *l. c. c. 9.* dum ibidem loquitur solum de secularibus, & non de regularibus, ut declaravit S. cong. apud eundem Fagn. *l. c. n. 48.* & sic in specie, in virtute etiam constitutionis Gregor. XV. quæ incipit: *infernabilis.* Ab
Epi

Episcopo non posse etiam visitari altaria Ecclesiarum regularium, quibus non incumbit cura animarum secularium, nec locos, ubi asservatur sanctissimum Sacramentum, aut ubi Confessiones secularium audiuntur, tradit apud Delb. n. 20. Barbof. l. c. sic quoque declaratum à S. Cong. dicens.

2. Resp. ad secundum: etiam visitari non possunt ab Episcopo, fundatore superstitente, loca pia ejus auctoritate non erecta, hoc tamen mortuo ea visitare potest ac videre, an fabricæ conserventur, bona deputata debite administrantur. Abb. in c. 3. h. t. n. 3. Fagn. in c. 4. h. t. n. 55. & 56. Pirh. h. t. n. 23. & 26. Reiffenst. n. 8. cum communi. Cum ad Episcopum spectat curare, ut hujusmodi pia defunctorum voluntates executioni mandentur juxta c. 17. de testam. Item potest Episcopus ab administratoribus locorum illorum rationes exigere, non quidem jure communi, sed ex decreto Conc. Trid. cit. c. 9. cum Decretum illud non restringatur ad causas à jure permisso, ut ad illos restringitur ab illo Decretum visitandi in cit. c. 8. sed loquatur generaliter & indistincte adeoque comprehendit casus à jure non permisso, excepto unico casu, dum nimirum in fundatione cautum est, ut Episcopus nequeat exigere rationes administrationis. Fagn. Pirh. LL. cit. juxta declarationem S. Cong. apud Gallemarr ad cit. c. 8. Trid. n. 2.

Quæst. 932. Quid possit Episcopus in locis exemptis quoad exercenda jurisdictionalia?

Resp. non potest in Monasteriis regularium sedere pro tribunali nec exercere actum aliquem jurisdictionis præter illos, qui expresse & in specie ei conceduntur, eò quod licet locus exemptus sit de diocesi & territorio Episcopi, locus tamen exemptus & locus extra territorium æquiparantur quoad jurisdictionem. Siquidem locus ille est quidem de territorio Episcopi quantum ad situm non autem quantum ad jurisdictionem Delb. c. 12. du. 1. f. 2. n. 13. Vide plura de hoc supra ubi de jurisdictione Episcopi.

Quæst. 933. Quid possit Episcopus circa immutationem status locorum Religiosorum?

Resp. locus proprie facit seu Religiosus (qualis jure canonico non est in quem corpus defuncti illatum remanet sepultum, nisi ad similes tumulationes deinceps auctoritate Episcopi deputatus (in usus alios, quam ad quos ex fundatione deputatus, præsertim profanos eadem auctoritate converti nequit, ut dictum supra ad lit. de testam. Unde Episcopalia (quæ & ipsa inter loca sacra numerantur ut Pirh. h. t. n. 22.) monasteria Ecclesiarum in habitacula secularium seu domos privatas ab eo converti non possunt. Neque etiam utensilia Ecclesiarum consecrata v. g. mappæ altaris ad usus profanos applicari possunt per c. 38. 39. 40. dist. 1. de consecrat. Quod si tamen hospitalia aliaque loca pia & religiosa ad certam peregrinorum, infirmorum aut aliarum personarum genus suscipiendum instituta & in loco, ubi sunt dicta hospitalia similes personæ, aut non nisi per paucæ reperiuntur, fructus illorum

ut verbotenus mandat Trid. sess. 25. de reform. c. 8. in alium pium usum, qui eorum institutioi proximior est, ac pro loco ac tempore utilior convertendi, prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerum peritiores, ab ipso deligendis magis expedire videbitur, Illud speciale circa monasteria jure statutum est, ut si aliquando ex quacunque causa deficient aut religiosi inde discedere debeant sine spe post liminium redeundi, aut disciplina regularis in iis non vigeat, Episcopus nequeat illorum redditus suæ mensuræ incorporare, neque monasterium secularizare, seu in eo Clericos alios seculares ponere, aut in alias pias causas convertere. Sed debet illud aliis ejusdem Ordinis, & his deficientibus, alterius Religiosis inhabitandum tradere, & his quoque deficientibus, Clericis secularibus, qui quoad fieri potest, fundationi satisfaciant, illud concedere ita cum Hostiensis Abb. Jo-and. Fagn. in c. 5. h. t. Engelf. h. t. in fine. Reiffenst. h. t. n. 10. per textum & Gl. in idem c. & c. possessiones de reb. Eccl. non alien. aliud est de hospitalibus citra auctoritatem Episcopi ædificatis aliisque locis privata alicujus pietate deputatis ad peregrinos pauperes, infirmos suscipiendos. Hæc enim, tametsi, quam diu ædificans vel deputans illa ad hos pios usus stabiliter ea non fundavit, aut per donationem inter viros se ad id non obstrinxit, possunt ab eo rursus in usus proprios aut alienos profanos converti, ut cum Abb. in cit. c. 4. h. t. n. 4. Pirh. n. 22. postquam autem ipse in hunc usum ea fundavit, aut per donationem mortis causâ in usus pauperum reliquit non revocata ante mortem hac sua donatione, nec ipse, dum vivit, ea amplius in suos usus, nec hæres ejus in usus profanos convertere potest; sed tenetur defuncti voluntatem exequi, & ad hoc ab Episcopo compelli potest; quia etiam hoc ipso non sint loca sacra seu religiosa, sunt tamen pia, & sic subiecta jurisdictioni Ecclesiarum. Ita Barb. in c. 4. h. t. n. 2. Garc. de benef. p. 5. c. 1. n. 603. Pirh. l. c.

Quæst. 934. Ecclesia sita in Diocesi Episcopi an & qualiter teneatur ei præstare jura Episcopalia?

Resp. Ecclesia sita in diocesi Episcopi tenetur eidem præstare omnia jura Episcopi (quæ qualia sint, dictum est alibi) etiam si ea jure incorporationis aut patronatus possideatur à quibuscunque religiosis, nisi legitime fuerit à juribus illis exempta, ut constat ex c. 6. h. t. & ibid. Gl. & Abb. ibidem n. 1. Pirh. h. t. n. 6. Potest tamen Episcopus tali Ecclesiarum privilegium exemptionis à talibus juribus concedere, saltem si Papa ex certa scientia id confirmaverit. Gl. in cit. c. 6 V. à quocunque & V. confirmavit. Abb. ibidem n. 10. Pirh. n. 7. concedendo verò hanc exemptionem, potest reservare sibi pensionem aliquam seu censum annuum sine vitio simoniæ; cum non accipiat in compensationem concessæ exemptionis aut spiritualis jurisdictionis, sed in signum præteritæ subjectionis & beneficii accepti juxta cit. c. 6. & Gl. ibidem V. recompensationem & Abb. n. 17. modò tamen census reservatus non fuerit magna & notabilis quantitatis, cum tunc censetur potius acceptus in recompensationem juri-um Episcopali-um spiritualium, adeoque foret contractus simoniacus, ut Abb. & Pirh. LL. cit. Arg. c. 18. de simon.